

ประกาศสำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์
เรื่อง นโยบายการจัดการศัตรูพืชและสารเคมี
(Pest and Chemical Management Policy)

ภารกิจหลักของสวนพฤกษศาสตร์ คือการรวบรวมพันธุ์พืชและจัดปลูก เพื่อการอนุรักษ์ วิจัย ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก รวมทั้งประดับตกแต่งพื้นที่เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป จึงต้องมีการดูแลรักษาพันธุ์พืชที่ปลูกให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดในขณะที่ยังคงระดับการบำรุงรักษาที่เหมาะสมตามมาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์สากล เพื่อให้สามารถใช้งานพันธุ์พืชได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างยั่งยืน

สำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์มีหน้าที่หลักในการจัดการดูแลพันธุ์พืชที่จัดปลูกในสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ และสวนพฤกษศาสตร์อื่น ๆ ในสังกัดขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบการจัดการศัตรูพืช โดยการจัดการเชิงบูรณาการด้วยวิธีการเชิงกล อินทรีย์ ชีวภาพ และการใช้สารเคมี ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ภายใต้ความมุ่งมั่นต่อไปนี้

1. ให้ความสำคัญในการจัดการดูแล บำรุง รักษา ให้พืชมีสุขภาพแข็งแรงเป็นเบื้องต้น ช่วยให้พืชสามารถต้านทานศัตรูพืชได้ดีขึ้น มีการคัดเลือกพืชที่มีความต้านทานศัตรูพืชมาปลูกทดแทนพืชที่อ่อนแอต่อโรคและแมลงหรือพืชที่ดึงดูดศัตรูพืช จัดระยะปลูกที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค เน้นวิธีการที่ดำเนินการในเชิงป้องกันการระบาดของศัตรูพืชก่อนที่จะเกิดปัญหา เพื่อลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช

2. จัดการศัตรูพืชด้วยความมุ่งมั่นที่จะลดการใช้สารเคมี ในขณะเดียวกันก็จัดการควบคุมศัตรูพืช ได้แก่ แมลงและสัตว์ที่เป็นศัตรูพืช โรคพืช วัชพืช ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และเลือกใช้การจัดการด้วยวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในเบื้องต้นก่อนใช้วิธีทางเคมี มีการติดตามตรวจสอบสุขภาพพืชเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ก่อนที่จะมีการลุกลามเป็นวงกว้าง และมีการจัดเก็บข้อมูลรายละเอียด ศัตรูพืชที่พบเป็นประจำ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถกำหนดวิธีการดำเนินการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และเสียหายน้อยที่สุดต่อสิ่งแวดล้อม

3. เมื่อมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ต้องเลือกใช้สารเคมีที่เหมาะสม และดำเนินการอย่างระมัดระวัง โดยเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ ใช้ปริมาณสารออกฤทธิ์ที่เหมาะสม ปลอดภัยที่สุดสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เยี่ยมชม และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติน้อยที่สุด มีการจำกัดพื้นที่การฉีดพ่นรักษาเฉพาะจุดที่เกิดปัญหา ไม่ใช่ทั้งพื้นที่ และจัดทำป้ายแจ้งเตือนพื้นที่ที่ใช้สารเคมีและระยะเวลาที่ปลอดภัยอย่างชัดเจน ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันและได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานความปลอดภัย มีการบันทึกข้อมูลการใช้สารกำจัดศัตรูพืชและจัดทำรายงานการปริมาณใช้สารเคมีในภาพตลอดทั้งปีเพื่อใช้ในการจัดทำแผนการเตรียมการในปีต่อไป

4. ใช้ปุ๋ยเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ก่อนการให้ปุ๋ยต้องสังเกตอาการขาดธาตุอาหารของพืช การวิเคราะห์ทางใบหรือการทดสอบดิน และความต้องการเฉพาะของแต่ละพืช เพื่อให้ใช้ปุ๋ยตามสูตรและปริมาณที่เหมาะสม ลดการชะล้างของปุ๋ยส่วนเกินลงสู่แหล่งน้ำ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสวน ในการใช้ปุ๋ยมุ่งเน้นเลือกใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นหลักและปุ๋ยเคมีเป็นส่วนเสริม เพิ่มการผลิตปุ๋ยหมักจากซากพืช ชิ้นส่วนพืชจากการตัดแต่ง เศษใบไม้ และขยะอินทรีย์ภายในสวน เพื่อเป็นแหล่งสารอาหารและการปรับปรุงดิน และลดปริมาณขยะภายในสวน

5. ตัดแต่งกิ่งต้นไม้ด้วยวิธีการทางรุกรมอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยรักษาสุขภาพของพืช ขจัดปัญหาแมลงและโรค ลดโอกาสเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของสวนพฤกษศาสตร์ บุคคลากรภายในสวน และผู้เยี่ยมชม มีการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในงานรุกรม ให้มีความรู้มากขึ้น และมีจำนวนเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีการสำรวจประเมินสุขภาพและความเสี่ยงต้นไม้เป็นประจำ เพื่อจัดทำแผนการดำเนินการและลำดับความสำคัญของการตัดแต่งกิ่งไม้ให้เกิดประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูงสุด

6. พัฒนาระบบการจัดการพืชสวนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความต้องการของสวน การเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล โดยมีการติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อกำหนดมาตรฐานและวิธีการดูแลพันธุ์พืชและพื้นที่สวน และอบรมเจ้าหน้าที่สวนให้สามารถเข้าใจมาตรฐานและวิธีการดูแล ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประกาศ ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2565

นายปิยเกษตร สุขสถาน

(ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์)